

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπανίδης → ampanidis@gmail.com

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΑ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΙ ΤΑ OXI

Ta δικαιώματα του ανθρώπου δεν είναι κάπι το στατικό , αλλά μία δυναμική πραγματικότητα και μια έννοια , που κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων αιώνων διευρύνθηκε, εμβαθύνθηκε, αλλά και αμφισβητήθηκε και παρανόθηκε. Συνήθως διακρίνουμε τρεις «γενεές» δικαιωμάτων του ανθρώπου:

Τα κλασικά ατομικά και πολιτικά δικαιώματα - «η σταθερά του φιλελευθερισμού», όπως αποκαλούνται. Πρόκειται κυρίως για αμυντικά δικαιώματα που απαιτούν από το κράτος στάση αποχής , τη μη παρεμπόδιση της ασκήσεώς τους. Τα δικαιώματα αυτά , όπως κατοχυρώθηκαν από την εποχή της επικράτησης των διαφωτιστικών ιδεών στην Ευρώπη, λειτουργούν πρωτίστως προστατευτικά για το άτομο, περιορίζοντας την κρατική εξουσία. Τα δικαιώματα για μόρφωση, η ισονομία και ισογορία, η ανεξιθρησκία, η ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα και τα πολιτικά δικαιώματα θεωρούνται ως τα σημαντικότερα από αυτά.

Τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά δικαιώματα , - «η σοσιαλιστική σταθερά»-, αποτελούν τη δεύτερη γενιά των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Τον 19ο αι. δηλαδή εξαιτίας των προβλημάτων που δημιούργησε η βιομηχανική επανάσταση, το κέντρο βάρους του κινήματος των δικαιωμάτων του ανθρώπου μετατοπίζεται και εμφανίζονται στο προσκήνιο , μέσα από τους αγώνες του εργατικού κινήματος, τα κοινωνικά δικαιώματα. Η πορεία αυτή ολοκληρώνεται στον 20 αι., όπου τα κοινωνικά δικαιώματα αποτελούν αντικείμενο διεκδικήσεων και ατέρμονων συζητήσεων, αλλά και μεγάλων προσπαθειών για νομική κατοχύρωσή τους. Για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών το κράτος πρέπει , κατά κανόνα, όχι να απέχει αλλά να παρεμβαίνει στον κοινωνικό βίο κατά τρόπο συστηματικό και αποτελεσματικό. Οφείλει να δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη, πρόσβαση στην εργασία, ίση αμοιβή για ίση παρεχόμενη εργασία, κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών, κοινωνική ασφάλιση, αποτελεσματικό βιοτικό επίπεδο, υγεία, εκπαίδευση, πολιτιστική ζωή και συμμετοχή στην επιστήμη.

Τα «δικαιώματα αλληλεγγύης», φορείς των οποίων είναι κυρίως ομάδες και λαοί, συνιστούν τα «συλλογικά δικαιώματα της τρίτης γενεάς». Αυτά είναι το αποτέλεσμα των προσπαθειών - ανθρώπων και λαών – των τριών τελευταίων δεκαετιών και διατυπώνονται κυρίως από τους εκπροσώπους των φτωχότερων χωρών του πλανήτη μας με βάση το κατοχυρωμένο από το Σύμφωνο του Ο.Η.Ε. του 1966. Εδώ ανήκουν το δικαίωμα στην ανάπτυξη, στο καθαρό περιβάλλον, στην ειρήνη και ασφάλεια, στην ελεύθερη διάθεση πάνω στους φυσικούς πόρους, το δικαίωμα στην κοινή πολιτιστική κληρονομιά της ανθρωπότητας. Πιστεύεται ότι με την εξασφάλιση των συλλογικών αυτών δικαιωμάτων θα δημιουργηθούν καλύτερες προϋποθέσεις και για την πραγμάτωση των ατομι-

Abortion Rights

the national pro-choice campaign

κών και των κοινωνικών δικαιωμάτων Σήμερα, όμως στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, με την καλπάζουσα ανάπτυξη της τεχνολογίας, με το γιγαντισμό των υπαρχόντων προβλημάτων, νέα δεδομένα προκύπτουν , νέοι κίνδυνοι απειλούν την παγκόσμια κοινότητα. Έτσι η βιοϊατρική, η κινητή τηλεφωνία ή η χημική διατροφή, εγείρουν νέα προβλήματα - «εκμετάλλευση» εμβρύων και όχι μόνο για πειραματόζωα, ασύδοτη έκθεση στην πλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, η διατροφή μα και άλλα- που απαιτούν την κατοχύρωση της διαμορφούμενης «τέταρτης γενεάς» ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Και ας έρθουμε τώρα στην εδώ στην Αυστραλία. Παρά το γεγονός ότι οι μετανάστες της Αυστραλίας έχουν προέλθει από πολλά διαφορετικά πολιτισμικά και θρησκευτικά υπόβαθρα, έχουν εγκατασταθεί με επιτυχία στην Αυστραλία και ενσωματωθεί στην ευρύτερη κοινότητα. Με τη σειρά της, η Αυστραλία έχει εμπλουτιστεί από τις κοινωνικές, πολιτισμικές και οικονομικές τους συνεισφορές. Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της Αυστραλιανής κοινωνίας σήμερα δεν είναι μόνο η πολιτισμική ποικιλομορφία των ανθρώπων της, αλλά και ο βαθμός στον οποίο είναι ενωμένοι υπό ένα καθεστός δέσμευση προς την Αυστραλία. Οι Αυστραλοί παραμερίζουν τις ατομικές τους διαφορές για το συμφέρον της συμβίωσης ως γείτονες. Στα πλαίσια των νόμων της Αυστραλίας, όλοι οι Αυστραλοί έχουν το δικαίωμα να εκφράζουν την πολιτισμό και τις πεποιθήσεις τους και να συμμετέχουν ελεύθερα στην εθνική ζωή της Αυστραλίας. Την ίδια στιγμή, ο καθένας αναμένεται να υποστηρίζει τις αρχές και τις κοινές αξίες, που υποστηρίζουν τον τρόπο ζωής της Αυστραλίας. Ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Αυστραλιανής κοινωνίας σήμερα είναι η πολιτισμική ποικιλομορφία του λαού της.

Άλλο χαρακτηριστικό στοιχείο είναι η «ισόπτη» της Αυστραλιανής κοινωνίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλοι είναι το ίδιο ή ότι ο καθένας έχει ίση κατανομή πλούτου ή περιουσία. Σημαίνει, επίσης, ότι με σκληρή δουλειά και αφοσίωση, άτομα χωρίς υψηλού επιπέδου διασυνδέσεις ή ισχυρούς προστάτες και φίλους μπορεί να πετύχουν. Στο πλαίσιο των νόμων της Αυστραλίας, όλοι οι Αυστραλοί είναι σε θέση να εκφράσουν την πολιτισμό και τις πεποιθήσεις τους και να συμμετέχουν ελεύθερα στην εθνική ζωή της Αυστραλίας. Η Αυστραλία έχει βαθιά ριζώμενη πεποίθηση ότι κανένας άνθρωπος δεν πρέπει να βρίσκεται σε μειονεκτική θέση λόγω της χώρας γέννησή του, της πολιτισμικής του

κληρονομιάς, της γλώσσας, του φύλου ή των θρησκευτικών του πεποιθήσεων. Προκειμένου να διατηρηθεί μια σταθερή, ειρηνική και ευημερούσα κοινότητα, οι Αυστραλοί κάθε προέλευσης αναμένεται να υποστηρίζουν τις κοινές αρχές και τις αξίες που στηρίζουν τον τρόπο ζωής της Αυστραλίας. Όλοι οι Αυστραλοί είναι ελεύθεροι να ακολουθήσουν οποιαδήποτε θρησκεία επιλέγουν, εφόσον οι πρακτικές της δεν παραβαίνουν κανέναν Αυστραλιανό νόμο. Οι Αυστραλοί είναι ελεύθεροι επίσης να μην ακολουθούν μια θρησκεία. Η θρησκευτική μισαλλοδοξία δεν είναι αποδεκτή στην αυστραλιανή κοινωνία. Η Αυστραλία έχει μια κοσμική κυβέρνηση - δεν έχει καμία επίσημη ή κρατική θρησκεία. Οι κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν όλους τους πολίτες ως ίσους, ανεξάρτητα από τη θρησκεία τους. Οι θρησκευτικοί νόμοι δεν έχουν νομική υπόσταση στην Αυστραλία και μόνο οι νόμοι αυτοί που θεοπίστηκαν από κοινοβούλιο ισχύουν, για παράδειγμα, σε υποθέσεις διαζυγίου. Μερικές θρησκευτικές ή πολιτισμικές πρακτικές, όπως η διγαμία (να είναι κάποιο άτομο παντρεμένο με περισσότερα από ένα άτομο ταυτόχρονα), είναι παράνομες στην Αυστραλία. Θα μπορούσα να αντιπαραθέσω πάρα πολλά παραδείγματα όσον αφορά τα δικαιώματα μας εδώ στην Αυστραλία. Το σημαντικότερο είναι ότι σε αυτή τη χώρα μας δίνετε η δυνατότητα να εκφραζόμαστε ελεύθερα (στο πλαίσιο του νόμου πάντα) και να διαμορφώνουμε εμείς την ζωή μας μέσα από όλα αυτά που μας προσφέρονται από τη Αυστραλιανό κράτος. Και αυτό πρέπει να εκτιμήσουμε.

